

RINKE VAN DER VEEN, DE PARTICIPATIEPARADE, 30 MAART 2023

Kleur bekennen: participatie en leefstijlen

- Rinke van der Veen
- Civieltechnisch ingenieur
- Communicatiestrateg en participatieadviseur
- >20 jaar betrokken bij diverse participatieprojecten
- Sinds 2021 Manager communicatie BPD Bouwfonds Gebiedsontwikkeling

Participatie start met nieuwsgierigheid

- Jaren '60: burgerprotesten (Provo's: democratisering, vercommercialisering en leefbaarheid)
- Jaren '70: stadsvernieuwing, burgerfora
- Jaren '90: marktwerking, ondernemende overheid, burger als klant en co-producent
- Jaren '10: doe-het-zelf-stad, zelf-initiatief en de participatiesamenleving
- Jaren '20: de nieuwe omgevingswet en uitdaagrecht (right to challenge)

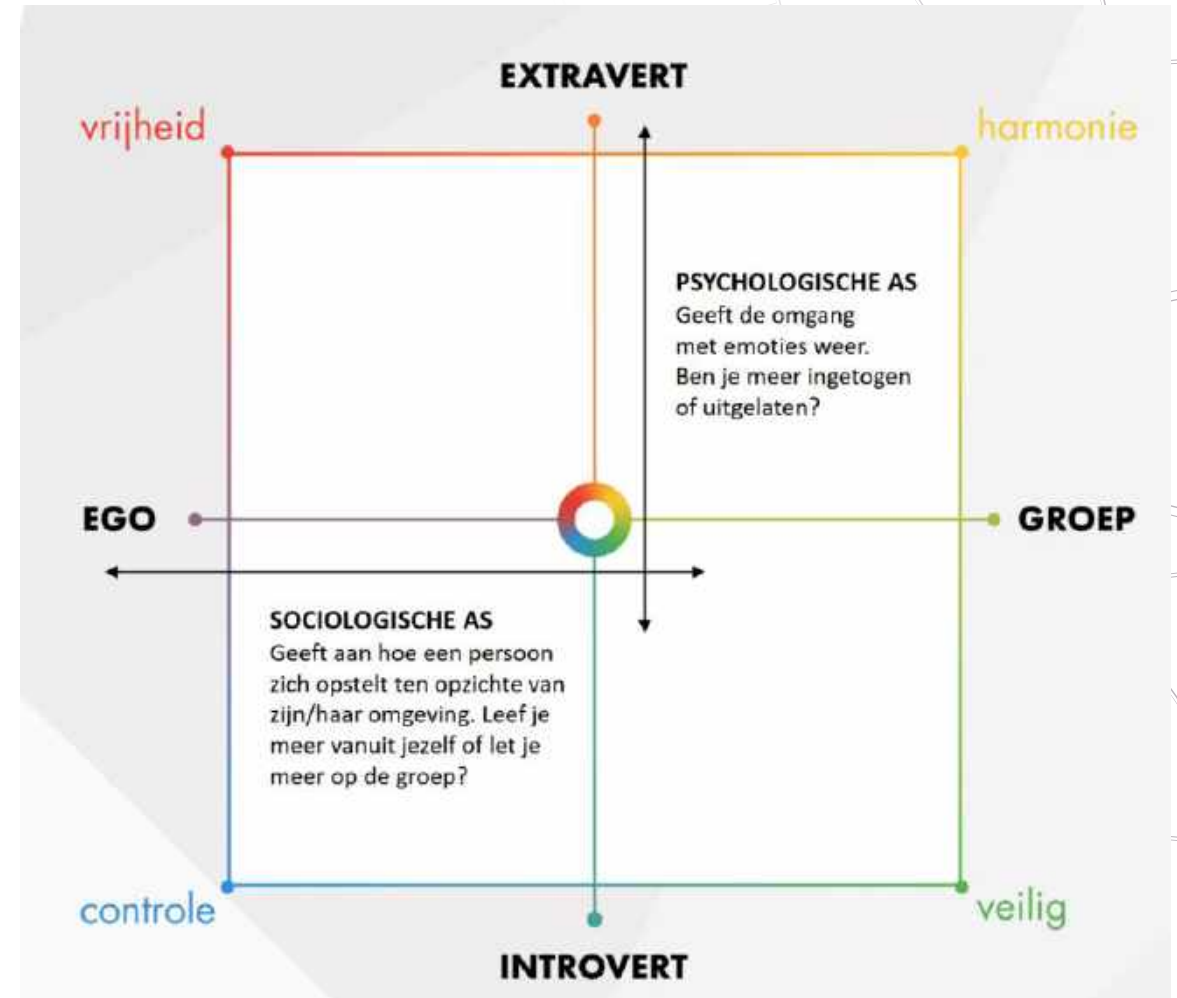
1. Leefstijlen voor doelgroep-segmentatie
2. Praktische toepassing van leefstijlen op inzet van participatie-middelen
3. Voorbeelden van complexe projecten met diverse middelen

BSR leefstijlen Marketresponse

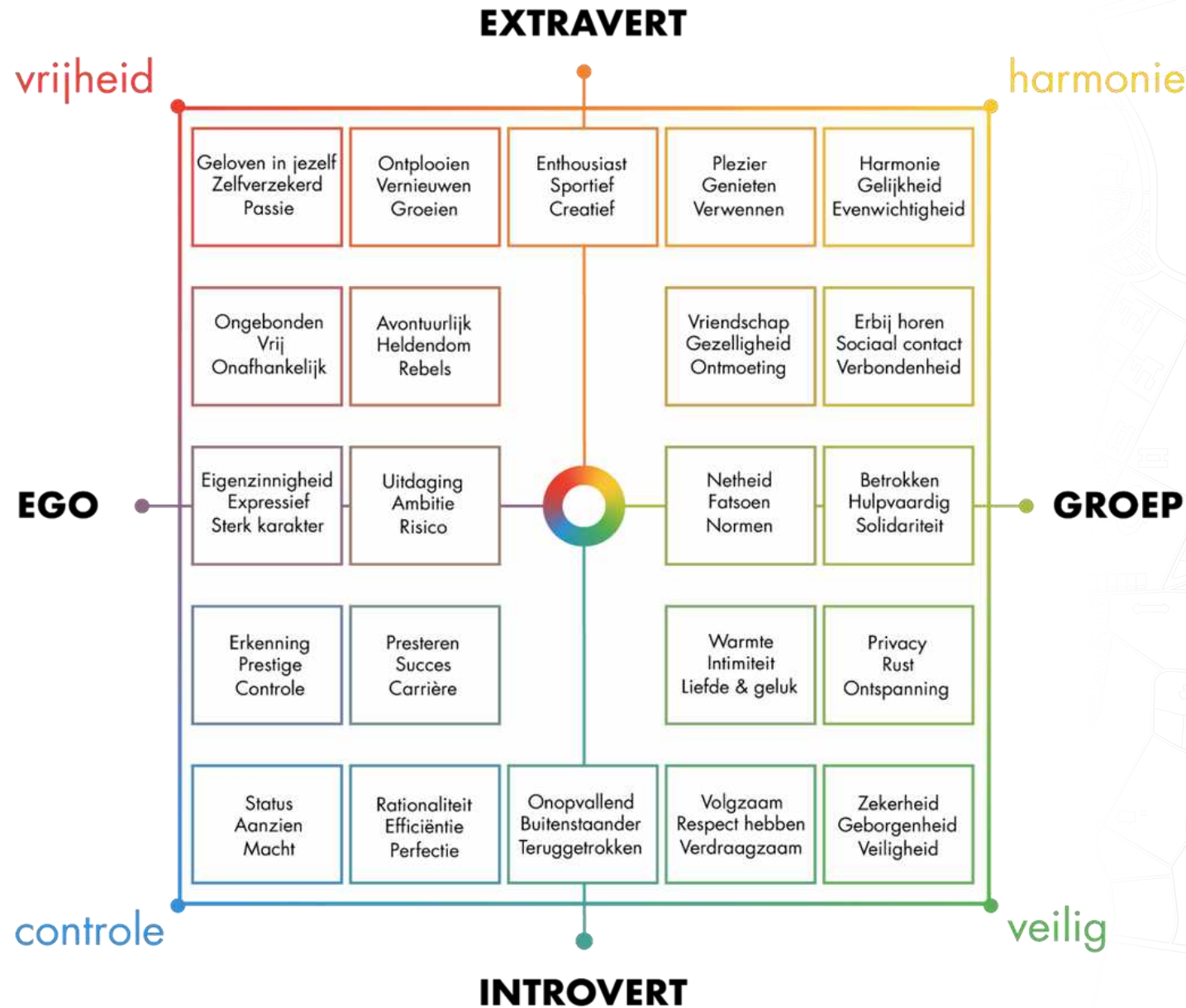
In Nederland 4 basis leefstijlen:

- Rood: Eigenzinnig en zelfbewust
- Blauw: ambitieus en succesvol
- Geel: gezellig en spontaan
- Groen: geborgenheid en zekerheid

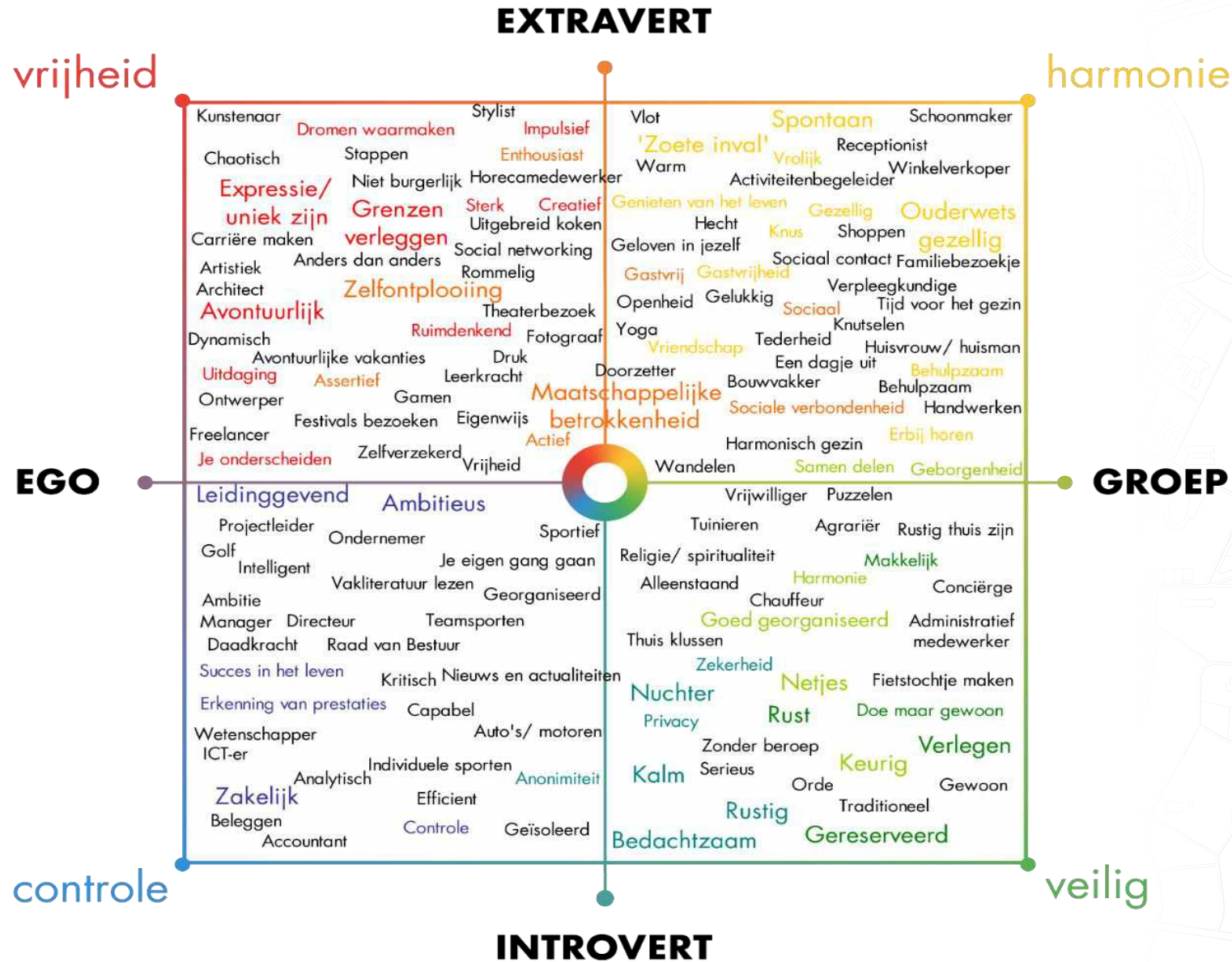
Market Response heeft met de landelijke Smart-GIS alle huishoudens van NL in kaart gebracht.

BSR model leefstijlen, kenmerken

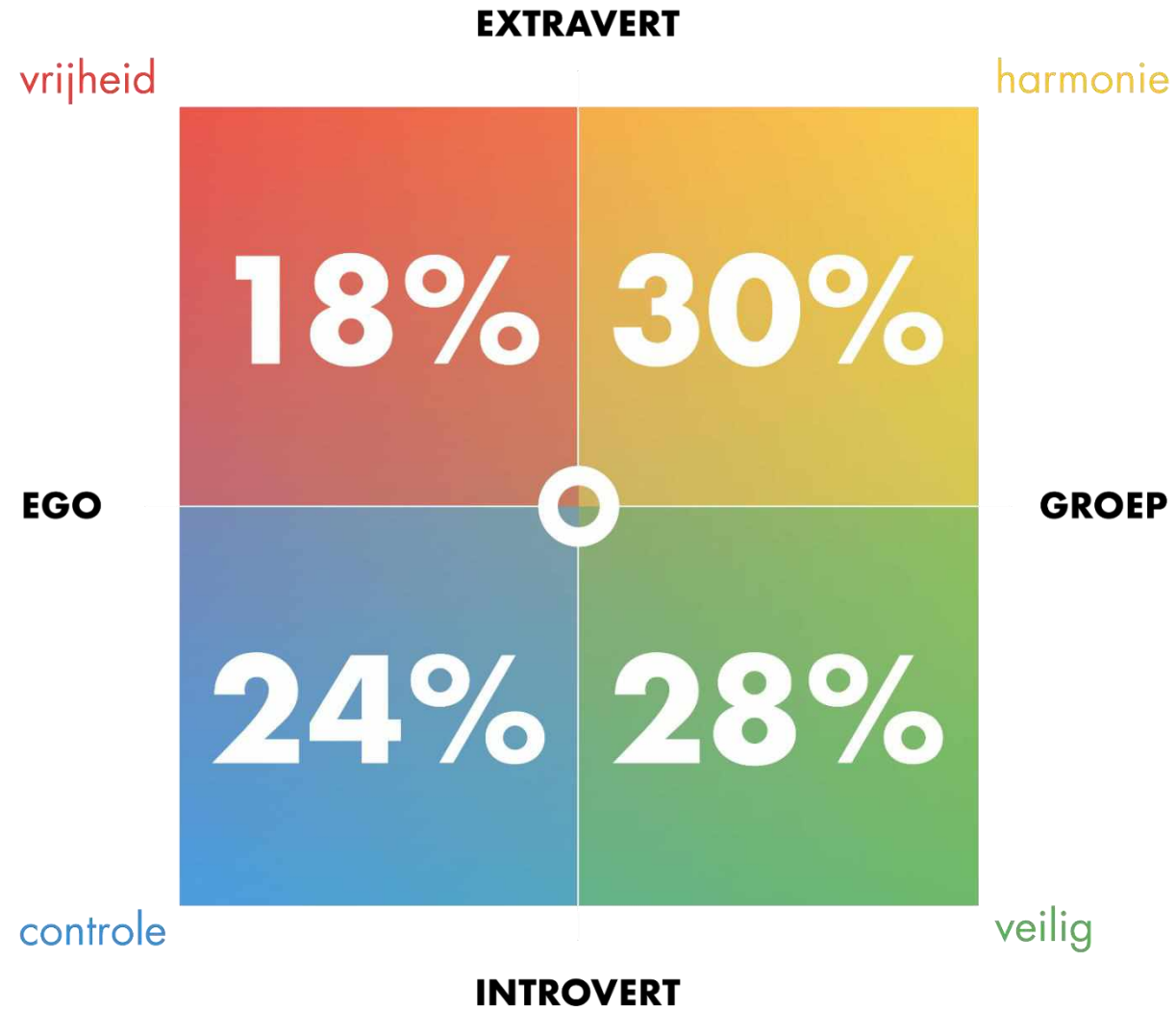

Leefstijlen in Nederland

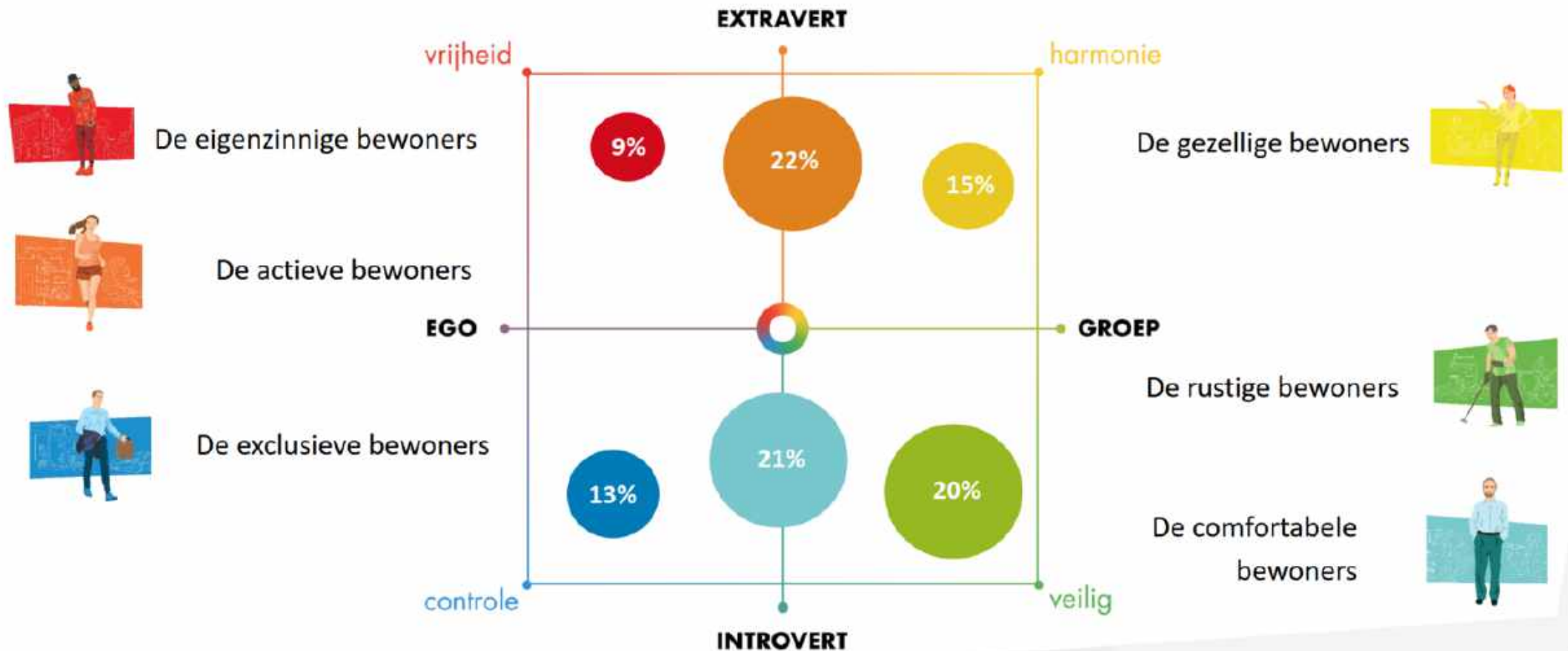

Leefstijlen in Nederland

De leefstijlverdeling voor wonen in Nederland

De eigenzinnige bewoners

Persoon

Bewoners in de rode groep zijn creatief, evenwichtig, avontuurlijk en intelligent. Ze zijn geïnteresseerd in anderen, bedachtzaam, zelfverzekerd, ondernemend en eigenzinnig. Vrije tijd is geen tijd om stil te zitten. Ze gaan dan graag op avontuurlijke vakantie of bezoeken een museum of klassiek concert. Thuis besteden ze tijd aan lezen, goede gesprekken, thuiswerken, meditatie, koken, sporten en groenten verbouwen.

Woning en woonomgeving

Van toepassing op deze levens- en woonstijl zijn milieubewust, inspiratie, authentiek, bijzonder, exclusief, ruimte, sfeervol en licht. Deze groep ziet de woning als uitvalsbasis. De locatie is belangrijker dan de woning zelf. De ideale locatie biedt vrijheid en individualiteit, dichtbij openbaar vervoer en uitvalswegen. Ze zijn graag actief in de buurt en staan open voor ontmoetingen en een praatje.

De actieve bewoners

Persoon

De actieve bewoners zijn gezellig, spontaan, vrolijk, creatief, avontuurlijk en impulsief. Ze hebben een sterk karakter en zijn geïnteresseerd in anderen. Ze zitten niet graag stil. Activiteiten zijn een gezellig avondje met vrienden, een avontuurlijke vakantie, shoppen, koken, uitgaan en popconcerten bezoeken. Ze hebben graag veel actie om zich heen en iedereen is welkom.

Woning en woonomgeving

De oranje levens- en woonstijl is te typeren als gezellig, sfeervol, sociaal contact, plezier en actie. Mensen in deze groep vinden het belangrijk dat hun huis een mooie uitstraling heeft. De ideale woonomgeving is aan een park, in het centrum of aan het water. Ze waarderen een levendige, kindvriendelijke buurt met veel mogelijkheden voor sport en ontspanning. Gezinsuitbreiding is een belangrijke reden voor de woningkeuze.

De gezellige bewoners

Persoon

Mensen in de gele groep zijn hartelijk, gezellig, behulpzaam, spontaan, vrolijk en zachtaardig. Belangrijk zijn gastvrijheid, geborgenheid, sociale verbondenheid en vriendschap. In hun vrije tijd bezoeken ze familie en ze nemen tijd voor het gezin. Iedereen is welkom en er mag geleefd worden in huis. Het is belangrijk om onderdeel te zijn van een buurt, dat je altijd kunt aankloppen bij de buren en dat je voor elkaar zorgt.

Woning en woonomgeving

Kenmerkend voor de gele levens- en woonstijl zijn gezelligheid, gezinsvriendelijk, sociaal contact, vertrouwd, warm en genieten. Deze groep zoekt een gemoedelijke, knusse sfeer. Woonwensen zijn een terras of een balkon en een speelkamer voor de kinderen. De ideale woonomgeving is kindvriendelijk met scholen en winkels in de buurt.

De exclusieve bewoners

Persoon

Bewoners in de blauwe groep zijn doelgericht, intelligent, ondernemend, zelfverzekerd en hebben een sterk, eigenzinnig karakter. Belangrijk voor deze groep zijn succes in het leven, uitdaging, ambitie en erkenning van prestaties. De blauwe doelgroep werkt vaker thuis en ook activiteiten in de vrije tijd draaien vaak om het werk.

Woning en woonomgeving

Kernwoorden voor de blauwe levens- en woonstijl zijn ruimte, luxe, modern, bijzonder en exclusief. Mensen in deze groep vinden de uitstraling van hun woning belangrijk. Ze werken hard, hebben iets bereikt in het leven en laten dat graag zien. Ze wonen graag dichtbij het werk. Factoren voor de woningkeuze hebben vaker te maken met vermogensopbouw en thuiswerken.

De comfortabele bewoners

Persoon

Belangrijk voor de aqua bewoners zijn rust en veiligheid in de buurt. Deze bewoners zijn bedachtzaam, evenwichtig, serieus, kalm en intelligent. De praktische voorzieningen moeten goed zijn. Ze klussen en tuinieren graag, daarnaast zijn deze bewoners fervente krantenlezers en tv-kijkers.

Woning en woonomgeving

Een eigen plek en een plek om zich terug te trekken vinden de aqua bewoners belangrijk. Activiteiten in de wijk vinden deze bewoners minder belangrijk. Ze kunnen goed alleen zijn, maar vinden wel dat je altijd bij burens aan moet kunnen kloppen als er iets is. Qua faciliteiten aan de woning wensen ze ruimte om te klussen of een hobby uit te oefenen en wensen het liefst een instapklaar huis. Het ideale type woning is vrijstaand, maar een ruim appartement met privacy vinden ze ook prettig. De aqua bewoners staan open voor duurzame maatregelen.

De rustige bewoners

Persoon

Belangrijk voor de groene bewoners zijn anonimiteit, doe maar gewoon, privacy en rust. Ze zijn bedachtzaam, gemoedelijk, gewoon, kalm en serieus. In hun vrije tijd vinden de anonieme bewoners het fijn om thuis te zijn en tv te kijken. Ze zijn niet ondernemend en zijn graag in en om het huis bezig met klussen en tuinieren. Deze groep ziet de woning als een eigen plek waarin je je terug kunt trekken.

Woning en woonomgeving

Kernbegrippen voor de groene levens- en woonstijl zijn privacy, rust, praktisch en vertrouwd. Ze zijn niet heel uitgesproken of veeleisend, 'als ik maar een dak boven mijn hoofd heb'. Met nieuwe ontwikkelingen op het gebied van wonen houdt de groene groep zich niet bezig. De ideale woonomgeving is een rustige buurt zonder directe burens.

Voorbeeld communicatiestrategie per leefstijl

Strategie	Inspiratie en belevenis	Pragmatisch en laagdrempelig	Leuk en gezamenlijk	Informereren en onderbouwen	Bekrachtigen en stimuleren	Normaliseren en klein maken
Tone of voice	Gelijkwaardig en enthousiasmerend	Uitdagend en praktisch	Warm en verbindend	Zakelijk en feitelijk	Rationeel en respectvol	Pragmatisch en vertrouwd
Look & Feel	Experimenteel en onderscheidend	Kleurrijk en speels	Vrolijk en mensen in beeld	Strak en chique	Rustig en functioneel	Eenvoudig en duidelijk
Participatie	Meewerker: pionier	Meedenker: creatief	Meedenker: informeel	Meebeslisser: selectief	Meedenker: kritisch	Meeweter: naar luisteren
Endorser	Hippe BN'er	Avontuurlijke BN'er	Gezellige BN'er	Wetenschapper	Charitatieve BN'er	Lokale autoriteit
Motivator	Invloed uitoefenen	Fun element	Samen iets leuks	Deskundig advies	Gratis advies	De gemeente faciliteert

Participatie middelen: wanneer zet je wat in, voor wie?

Voorbeelden middelen participatie

- Inloopavond, informatiebijeenkomst, Webinar
- Participatieapp
- Vragenlijsten, enquêtes, peilingen
- Straatonderzoeken
- Pop-up participatie (voorbeeld marktkraam)
- Participatiewerkshops/ontwerpateliers
- Klankbordgroep met heldere spelregels
- Community building
- Info-graphics / animaties, video's
- Brochures
- Spreekuur
- Kwartiermaker
- Keukentafelgesprekken
- Rondleidingen / excursies
- Persoonlijke brieven
- Placemaking
- Cartoonist bij bijeenkomsten

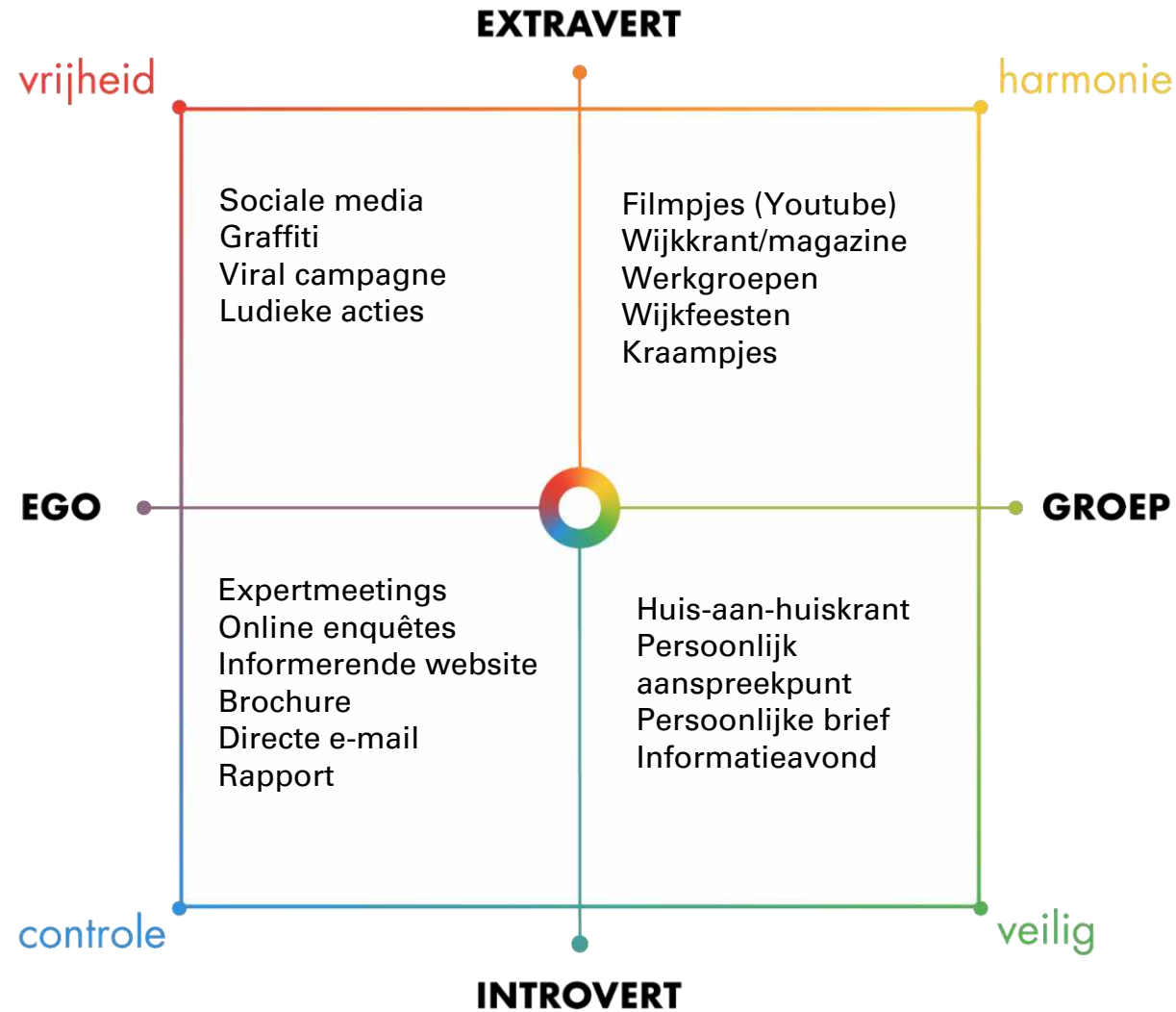

Parolo voor plannenmakers

- ✓ Handig platform voor participatie
- ✓ Makkelijk in gesprek met omwonenden
- ✓ Projecten ontwikkelen met meer draagvlak
- ✓ Altijd voldoen aan de Omgevingswet
- ✓ Geen geregeld en gedoe
- ✓ Eenvoudig inzicht voor de overheid

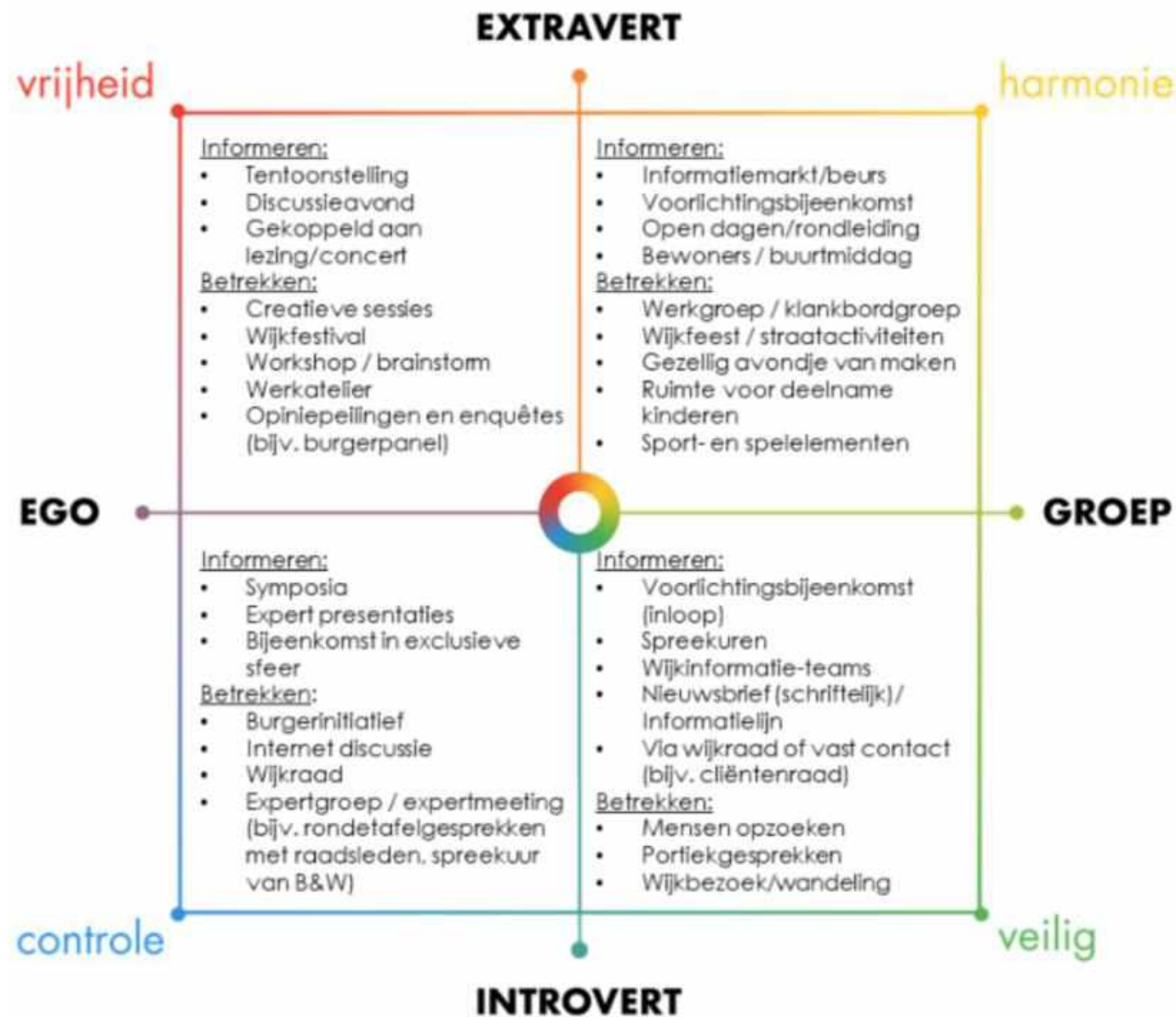

Voorbeelden participatiemiddelen per leefstijl

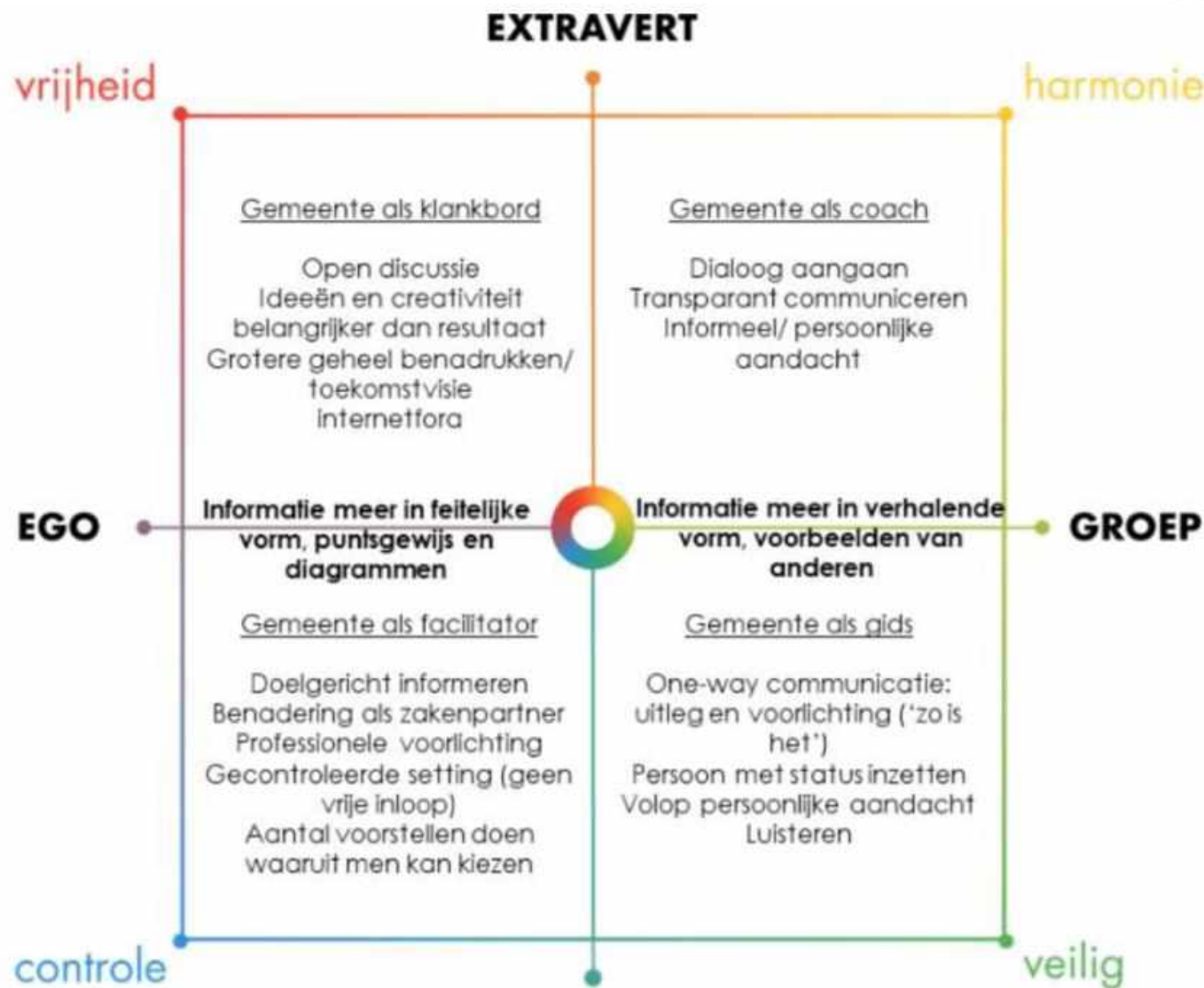

Voorbeelden participatiemiddelen per leefstijl

Gewenste rol van de gemeente per leefstijl

Stationsgebied Delft Campus: participatie in nauwe samenwerking met gemeente

Stationsgebied Delft Campus: participatie in nauwe samenwerking met gemeente

- Samenwerking gemeente, BPD en diverse andere ontwikkelaars en stakeholders
- Gezamenlijke participatiestrategie met gemeente

Participatiemomenten Gebiedsvisie

1. Gesprekken/sessies met stakeholders
2. Kick off bijeenkomst
3. Fietssafari
4. Participatiebijeenkomst brede doelgroep
5. Inloopbijeenkomst
6. Enquêteren op station en in TU-wijk
7. Gesprekken/sessies met stakeholders
8. Verwerken resultaten
9. Brede terugkoppeling

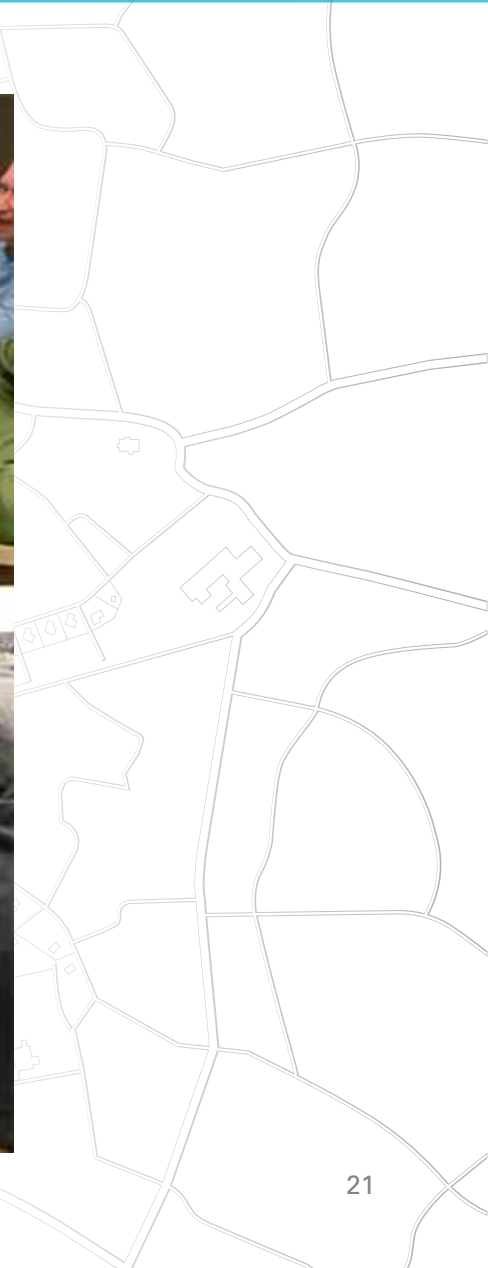
Vervolg:

- RT-sessie met stakeholders en ontwikkelaars
- Blijven betrekken stakeholders
- Placemaking

Voorbeeld Valkenhorst Limesbuurt

Voorbeeld Valkenhorst Limesbuurt

- Valkenhorst 5600 woningen
- Samenwerking provincie ZH, gemeente, RVB en BPD
- Gezamenlijke participatiestrategie

Participatiemomenten Stedenbouwkundig plan

1. Participatiebijeenkomst brede doelgroep, hybride insteek met Miro
2. Gesprekken met stakeholders
3. Workshop met klankbordgroep
4. Verwerken resultaten
5. Brede terugkoppeling

Vervolg:

- Participatie met toekomstige bewoners
- Blijven betrekken stakeholders en klankbordgroep

Energiepark participatie met burgerinitiatief (right to challenge)

bpd

bouwfonds gebiedsontwikkeling